

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 168/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti A., a. s., zastúpenej JUDr. J. V. a I. K., T., oboch právne zastúpených advokátom JUDr. M. B., S., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 27/09 (pôvodne vedenom Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 12 Cb 113/06) a rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove č. k. 7 NCb 7/2008-711 z 8. januára 2009 a č. k. 5 Cob 4/2009-719 z 9. februára 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti A., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. septembra 2010 doručená sťažnosť spoločnosti A., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej na základe zákona akcionármi JUDr. J. V. (ďalej len „akcionár v I. rade“ alebo „zástupca v I. rade“) a I. K. (ďalej len „akcionár v II. rade“ alebo „zástupca v II. rade“), v ktorej

namietajú porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 27/09 (pôvodne vedenom Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 12 Cb 113/06) a rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 NCb 7/2008-711 z 8. januára 2009 a č. k. 5 Cob 4/2009-719 z 9. februára 2009 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

V záujme upresnenia veci ústavný súd upozorňuje, že je nutné rozlišovať medzi sťažovateľkou ako akciovou spoločnosťou a jej menšinovými akcionármi v I. a II. rade, ktorí v jej mene majú v zmysle zákonných ustanovení právo podávať návrhy na začatie súdnych konaní. Aj v prípade podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľka bola na základe zákona zastúpená menšinovými akcionármi.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka zastúpená akcionármi v I. a II. rade podala 10. júla 2006 na Okresnom súde Humenné návrh na začatie konania o zaplatenie 22 800 669,90 Sk s príslušenstvom proti členom predstavenstva spoločnosti.

Vo veci samej Okresný súd Humenné rozsudkom č. k. 12 Cb 113/06-326 z 18. mája 2007 návrh sťažovateľky zamietol. Proti rozhodnutiu sťažovateľka podala odvolanie a krajský súd 16. januára 2008 rozsudkom č. k. 7 Cob 53/07-398 potvrdil rozsudok o zamietnutí žaloby. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 21. februára 2008.

Dňa 26. marca 2008 sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Zároveň bol zástupcami v I. a II. rade podaný aj návrh na odklad vykonateľnosti týchto rozhodnutí a návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov v dovolacom konaní.

Sťažovateľka uviedla, že v priebehu konania o podanom dovolaní došlo v procesnom postupe súdov a v ich rozhodnutiach k viacerým pochybeniam najmä v súvislosti so vznesenými námietkami zaujatosti a prikázaním veci okresnému súdu.

Podľa názoru sťažovateľky všeobecné súdy postupom a rozhodnutiami v dovolacom konaní porušili ňou označené práva podľa ústavy a dohovoru aj tým, že „*Napriek všetkým*

vyššie uvedeným ustanoveniam Ústavy SR a Občianskeho súdneho poriadku Okresný súd Humenné a v súčasnosti... Okresný súd Kežmarok po 1 roku a 8 mesiacoch od právoplatnosti uznesenia o priznaní oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v dovolacom konaní... nevysporiadal sa a rozhodnutím nevylúčil zákonnú zástupkyňu žalobcu v 2. rade... na základe ňou uplatnených návrhov na samostatné konanie v zmysle § 112 ods. 2 O. s. p. a spis neodposlal na dovolací súd NS SR Bratislava. ... Porušenie základného práva ku dňu podania sťažnosti trvá...“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní návrhu vydal tento nálezh:

„Základné právo A., a. s., v zastúpení menšinovými akcionármi a. s. v 1. rade JUDr. J. V... a v 2. rade I. K... podľa čl. 48 Ústavy SR postupom Okresného súdu Humenné a v súčasnosti na základe prikázania veci uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 08. 01. 2009 sp. zn.: 7Ncb 7/2008-711 a uznesením KS Prešov zo dňa 09. 02. 2009 sp. zn.: 5 Cob 4/2009-719. Okresný súd Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn.: 8Cb 27/2009 porušené bolo.

Okresnému súdu Kežmarok prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn.: 8Cb 27/2009 konal bez zbytočných prieťahov.

Zrušujú sa:

Uznesenie KS Prešov, sp. zn.: 7 NCB-7/2008-711... zo dňa 08. 01. 2009;

Uznesenie KS Prešov, sp. zn.: 5 Cob 4/2009-719, 720... zo dňa 09. 02. 2009;

Menšinovým akcionárom oprávneným konať za spoločnosť A., a. s. ... priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000-€ (slovom desaťtisíc eur), ktoré im je porušovateľ povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Porušovateľ je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania vrátane trov právneho zastupovania.“

Pre účely ďalšieho postupu, ako aj z dôvodu značnej nekonzistentnosti samotnej sťažnosti, napriek právnenmu zastúpeniu sťažovateľky a jej zástupcov si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 7 Cb 27/09, z ktorého zistil nasledujúce skutočnosti relevantné po podaní dovolania:

Dňa 10. apríla 2008 Okresný súd Humenné priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v dovolacom konaní zástupcovi v I. rade vo výške 50 % a zástupkyňi v II. rade v celom rozsahu.

Dňa 29. apríla 2008 zástupca v I. rade podal odvolanie proti uzneseniu o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

Dňa 9. mája 2008 Okresný súd Humenné predložil vec na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu.

Dňa 23. mája 2008 vyzval krajský súd zástupcu v I. rade na doplnenie svojho odvolania v tom zmysle, či ide aj o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcovi JUDr. E.

Dňa 4. júna 2008 zástupca v I. rade podal vyjadrenie.

Dňa 10. septembra 2008 krajský súd opätovne vyzval zástupcu v I. rade na doplnenie svojho odvolania v tom zmysle, či ide o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcovi JUDr. E.

Dňa 24. septembra 2008 zástupca v I. rade podal podanie (vyjadrenie).

Dňa 30. septembra 2008 krajský súd uznesením vrátil vec súdu prvého stupňa (Okresnému súdu Humenné) ako predčasne predloženú z dôvodu, že v spise sa nenachádza vyjadrenie dotknutého sudcu JUDr. E. k vznesenej námietke zaujatosti.

Dňa 19. novembra 2008 zástupca v I. rade podal návrh na vylúčenie na samostatné konanie o jeho odvolaní proti uzneseniu o oslobodení od súdnych poplatkov. Zástupkyňa v II. rade podala žiadosť o predloženie spisu dovolaciemu súdu.

Dňa 25. novembra 2008 Okresný súd Humenné po doplnení predložil vec krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

Dňa 8. januára 2009 krajský súd uznesením sp. zn. 7 Ncb 7/08 rozhodol o vylúčení sudcov Okresného súdu Humenné z prerokovania a rozhodovania vo veci a prikázal vec okresnému súdu na prerokovanie a rozhodnutie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13. júla 2009.

Dňa 9. januára 2009 krajský súd uznesením sp. zn. 5 Cob 4/09 rozhodol o zrušení uznesenia Okresného súdu Humenné v napadnutom rozsahu a o jeho vrátení na ďalšie konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13. júla 2009.

Dňa 6. februára 2009 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky si vyžiadala spis z dôvodu podaného podnetu na mimoriadne dovolanie zástupcov v I. a II. rade. Dňa

15. apríla 2009 bol spis vrátený okresnému súdu, ktorý ho 22. apríla 2009 poslal krajskému súdu.

Dňa 15. júla 2009 okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie.

Dňa 23. júla 2009 sťažovateľka podala vyjadrenie k výzve na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 27. júla 2009 podal zástupca v I. rade žiadosť o meritórne rozhodnutie vo veci oslobodenia od súdnych poplatkov.

Dňa 18. augusta 2009 okresný súd uznesením č. k. 8 Cb 27/09-807 konanie o dovolaní zástupcov žalobcu zastavil.

Dňa 21. septembra 2009 zástupcovia žalobcu v I. a II. rade podali odvolanie proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania okresným súdom a zároveň podali návrh na vylúčenie z rozhodovania všetkých sudcov krajského súdu.

Dňa 25. septembra 2009 bola vec predložená krajskému súdu na rozhodnutie.

Dňa 9. októbra 2009 krajský súd predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o námietke zaujatosti proti všetkým sudcom krajského súdu.

Dňa 13. októbra 2009 najvyšší súd rozhodol o námietke zaujatosti vznesenej zástupcami. Dňa 18. novembra 2009 bol spis vrátený krajskému súdu.

Dňa 5. novembra 2009 zástupcovia podali *„návrh na vrátenie spisu KS v Prešove vo veci vylúčenia sudcov... ako predčasne predložený“*.

Dňa 26. novembra 2009 krajský súd uznesením č. k. 1 Cob 68/09-932 zrušil rozhodnutie okresného súdu o zastavení dovolacieho konania a vec vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17. januára 2010. Zároveň uznesením uložil poriadkovú pokutu zástupcovi v I. rade za hrubo urážlivé podania.

Dňa 26. januára 2010 okresný súd uznesením vyzval sťažovateľku a jej zástupcov na odstránenie nedostatkov podania označeného ako žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 9. februára 2010 sa vyjadrila sťažovateľka.

Dňa 9. marca 2010 podal zástupca v I. rade odvolanie proti poriadkovej pokute.

Dňa 15. marca 2010 okresný súd vyzval sťažovateľku ako akciovú spoločnosť predložiť doklady pre účely oslobodenia od súdnych poplatkov.

Dňa 5. mája 2010 okresný súd uznesením č. k. 8 Cb 27/09-1106 zamietol návrh zástupcu v I. rade na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 1. júna 2010 zástupca v I. rade podal proti uzneseniu odvolanie.

Dňa 21. júna 2010 bolo odvolanie predložené krajskému súdu.

Dňa 9. júla 2010 krajský súd uznesením č. k. 1 Cob 42/2010-1129 potvrdil uznesenie súdu I. stupňa. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 3. augusta 2010.

Dňa 10. augusta 2010 okresný súd uznesením č. k. 8 Cb 27/2010-1135 rozhodol o zastavení dovolacieho konania.

Dňa 2. septembra 2010 zástupca v I. rade podal odvolanie.

Dňa 11. októbra 2010 bola vec predložená krajskému súdu.

Dňa 10. decembra 2010 bola vec predložená najvyššiemu súdu z dôvodu, že obsahom odvolania boli aj námietky zaujatosti sudcov krajského súdu.

Dňa 14. decembra 2010 najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Ndob 67/2010 rozhodol o námietke zaujatosti.

Dňa 25. februára 2011 krajský súd uznesením č. k. 3 Cob 71/2010-1168 potvrdil uznesenie o zastavení dovolacieho konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

K namietaným uzneseniam krajského súdu č. k. 7 Ncb 7/08-711 z 8. januára 2009 a č. k. 5 Cob 4/09-719 z 9. februára 2009

Sťažnosť vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu krajského súdu č. k. 7 Ncb 7/08-711 z 8. januára 2009, ktorým krajský súd rozhodol o vylúčení sudcov Okresného súdu Humenné z konania a rozhodovania vo veci a vec prikázal okresnému súdu, ako aj vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu krajského súdu č. k. 5 Cob 4/09-719 z 9. februára 2009, ktorým krajský súd zrušil rozhodnutie okresného súdu o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku za dovolanie a vec vrátil na ďalšie konanie, treba považovať za oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že sťažnosť smeruje proti napadnutým uzneseniam krajského súdu, ktoré obe nadobudli právoplatnosť 13. júla 2009.

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začína plynúť dňom, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva, t. j. v danom prípade najneskôr od 13. júla 2009. Predmetná sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 13. septembra 2010, teda jednoznačne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom pre tento druh konania pred ústavným súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 8 Cb 27/09 (pôvodne vedenom pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 12 Cb 113/06)

A. Namietané priet'ahy do podania dovolania

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo samotnej sťažnosti, ako aj z predloženého spisu jednoznačne vyplýva, že napadnutý postup na okresnom súde v čase podania predmetnej ústavnej sťažnosti už dávno netrval, pretože konanie vo veci samej bolo ukončené rozsudkom krajského súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. februára 2008.

Sťažovateľka sa napriek uvedeným skutočnostiam na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou až podaním z 13. septembra 2010, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súdech, ktoré označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Ústavný súd napokon poukazuje aj na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého je v súlade s praxou ústavného súdu preskúmavať podobné sťažnosti

iba ak napadnuté konanie stále prebieha [“... *was in accordance with the Constitutional Court’s practice to examine similar complaints only where the proceedings complained of are pending...*“ – Mazurek v. Slovenská republika, sťažnosť č. 16970/05, 3. marec 2009].

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

B. Namietané prietahy v dovolacom konaní

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv v dovolacom konaní ústavný súd uvádza, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného chronologického prehľadu podstatných úkonov okresného súdu po podaní dovolania sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na to, že podľa jeho názoru, aj keď doterajší priebeh konania pred okresným súdom nebol celkom bez prietahov, v zásade smeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky a nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietahov v konaní v takom rozsahu a intenzite, ktoré by si vyžadovali prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd zobral taktiež do úvahy, že rozhodovanie o procesných návrhoch, o ktorých je podľa príslušných procesných kódexov (napr. Občianskeho súdneho poriadku) všeobecný súd povinný rozhodnúť ešte pred ďalším procesným postupom, je okolnosťou, na ktorú sa musí prihliadať pri posudzovaní tvrdenia o porušení základného práva podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), pretože takáto okolnosť v zásade bráni súdu konať a rozhodnúť vo veci samej, a tým splniť účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (I. ÚS 128/03, II. ÚS 133/03). Využitie možností daných navrhovateľovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Sťažovateľka však v napadnutom konaní pred okresným súdom nesporne prispela k celkovej dĺžke konania aj svojimi procesnými návrhmi (podanie námietky zaujatosti, podávanie odvolaní proti procesným rozhodnutiam súdu), preto musela takpovediac počítat' s jeho predlžovaním.

V danom štádiu napadnutého konania neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

C. Iné nedostatky sťažnosti

Okrem uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady

č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže z predmetnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu nevyplýva, že by sťažovateľka – ktorá je kvalifikovane právne zastúpená – v napadnutom konaní podala sťažnosť predsedovi okresného súdu na zbytočné prietahy v konaní a ani netvrdí, že ju

nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jej sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľky priznaného jej podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jej sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2011